

Handläggare
Elfwendahl, MagnusDatum
2015-10-05Diarienummer
KTN-2015- 0499

Kulturnämnden

Samrådsyttrande – detaljplan för Östra Sala backe etapp 2, Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat yttrande avseende detaljplan för Östra Sala backe etapp 2, Uppsala kommun.

Sammanfattning

Planförslaget innebär i korthet att omvandla den mark som tidigare utgjordes av en kraftledningsgata till bebyggelsekvarter med i första hand bostäder, men även förskola, vårdboende och lokaler för centrumändamål. I fem kvarter längs med Fyrislundsgatan planeras för ca 750 bostäder och ca 1 800 kvadratmeter verksamheter. I översiktsplanen anges området som utvecklingsområde. Området kallas Kraftledningsstråket och är ett av 18 större stadsutvecklingsområden.

Ärendet

Kulturnämnden har av byggnadsnämnden anmodats yttra sig över rubricerade ärende. Yttrandet ska vara plan- och byggnadsnämnden tillhanda senast 5 november 2015. Den övergripande visionen för Östra Sala backe är att skapa en sammanhållen stadsstruktur som binder ihop Sala backe och Årsta med spännande arkitektur och ett intressant landskap. Strukturen bygger på möten, variation, upplevelser och mångfald. Utvecklingen ska ske med människan i centrum och med ett starkt fokus på långsiktig social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Det föreslås en stadstruktur med tydliga gator, torg och kvarter. Allmänna platser

ska ges en stadsmässig karaktär. De offentliga rummen ska inbjuda till spontana möten och sociala initiativ.

Utöver detaljplaneförslaget har det framtagits ett utformningsprogram för allmän platsmark. Programmet visar på målbild, principer och intentionen för utformningen av allmänna platser. Utformningsprogrammet ska användas av uppdragsgivare inom kommunen samt av konsulter vid gestaltungs- och detaljutformningsarbeten, drift- och underhåll etc.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Planhandlingar finns att hämta på kommunens hemsida (www.uppsala.se). Klicka på: **Boende och trafik**, och därefter på **Stadsutveckling och planering** och klicka på **Detaljplaner**. Gå sedan till **se detaljplaner som är öppna för samråd eller granskning**. Klicka på **Östra Sala backe etapp 2**. Sök sedan upp den planhandling du söker.

Handläggare
Elfwendahl, Magnus

Datum
2015-10-14

Diarienummer
KTN-2015-0499

Plan- och byggnadsnämnden

Samrådsyttrande – detaljplan för Östra Sala backe etapp 2, Uppsala kommun

PLN 2014-001124

Sammanfattning

Kulturnämnden har tagit del av rubricerade ärenden och vill här anföra följande.

- Kultur har betydelse för människors hälsa och välbefinnande. För att skapa en attraktiv livsmiljö måste den kraften måste tas tillvara i planförslaget.
- Beroende på kulturell bakgrund finns olika föreställningar om kvalitet i boendet. Hur planförslaget införlivat den etniska och kulturella mångfalden hos kommuninnevånarna framgår inte.
- Alla uppsalabor ska ha möjlighet att uppleva konst i sin närmiljö. När Östra Sala backe etapp 2 byggs ut bör en andel av varje bostadsprojekts budget omvandlas till konst vilken utplaceras i samråd med de boende.
- Det är viktigt att de som kommer att bo i området har tillgång till ändamålsenlig infrastruktur för kultur och fritid.
- Vilka ytterligare kvaliteter än lekparken som området behöver erbjuda barn och ungdomar under deras fria tid behöver studeras tillsammans med kulturförvaltningen innan detaljplanen antas.

Yttrande

Allmänna synpunkter

Kultur sätter sin prägel på Uppsala. Det är en resurs för samhället och bidrar till att föra människor framåt. Kultur har betydelse för människors hälsa och välbefinnande på de platser där de väljer att bo och vistas. Den kraften måste tas tillvara i planförslaget.

Detaljplaneförslaget säkrar en estetiskt genomtänkt och attraktiv fysisk miljö som ska ge utrymme för olika livsstilar. Uppsalas stadsutveckling ska vara inkluderande och medverka till att alla känner sig hemma.

Den offentliga konsten är en del av vårt demokratiska samhälle. Alla uppsalabor, oavsett vem man är eller hur man lever, ska ha möjlighet att uppleva konst i sin närmiljö. När Östra Sala backe etapp 2 byggs ut bör 1%-regeln tillämpas avseende konstnärlig gestaltning.

När kommunen utvecklas och nya bostadsområden tillkommer måste också kulturverksamhetens arenor utvecklas i samma takt. Kultur ska vara tillgänglig för alla och fler ska ha tillgång till kultur i framtiden.

Kulturnämnden är sedan 1 januari 2015 ansvarig nämnd för fritidsgårdar, fritidsklubbar och ungdomskulturhus, musik- och kulturskolor samt fördelar bidrag till verksamheter som fokuserar på barn- och ungas fria tid. Detaljplanen bör uppmärksamma behoven av verksamhet inom dessa områden.

Nedan följer kommentarer på enskilda avsnitt i planförslaget.

Tidigare ställningstagande

Andra pågående projekt i anslutning till planområdet (sid 10)

I anslutning till Östra Sala backe etapp 1 beslutade kulturnämnden om att avsätta medel till en konstnärlig gestaltning av en gång och cykeltunnel.

Projekt kopplade till planens genomförande (sid 11)

För etapp 2 pågår fortfarande diskussioner med kulturförvaltningen om hur och var konstnärlig gestaltning ska göras inom planområdet. Kulturnämnden har avsatt investeringsmedel och väntas ta ställning till ett förslag under 2016.

Kulturarv (sid 16)

Förslaget: Siktlinjer och stadens siluett utgör starka symboler för centralmakten, kyrkan och lärdomsstaden samt ett signum för Uppsala.

Synpunkter: Att bifoga en siktstudie som visar att inga viktiga siktlinjer bryts hanterar på ett föredömligt sätt denna fråga.

Gestaltungsprinciper (sid 20)

Förslaget: Gestaltungsprogrammet innehåller ett antal gestaltungsprinciper, varav delar av dessa har lagts in som planbestämmelser.

Synpunkter: Kulturnämnden välkomnar förslaget arkitektoniska gestaltungsprinciper. Uppsala kommuns kulturpolitiska program föreskriver att konstnärlig kvalitet och estetiska värden ska vara styrande vid val av formgivning och material i stadsrummet. Detta gäller inte bara byggnadernas utformning i stadsmiljön utan även kantsten, ljuskvalitet, bänkar och papperskorgar.

Teknikbyggnader (sid 21)

Förslaget: Byggnaderna placeras och planeras på ett integrerat sätt och gestaltningen ska ta hänsyn till platsens möjlighet att användas av allmänheten. Prefabricerade teknikbyggnader ska undvikas. Platsspecifika lösningar som inkluderar bland annat sittbänkar, konstverk, belysning, växtlighet och gröna tak ska eftersträvas.

Synpunkter: Kulturnämnden förutsätter att kulturförvaltningen erbjuds möjlighet att delta i planeringen i de delar som gäller teknikhusens platsspecifika lösningar samt frågor med bäring på gestaltning och integrering av konst.

Markens användning (sid 24)

Förslag: Bebyggelsen läng Fyrislundsgatan ska omfatta i huvudsak bostäder med verksamhet i bottenvåningarna. Planbestämmelser ska möjliggöra sådan verksamhet som bör ligga centralt eller vara lätt att nå för många människor, såsom butiker service, gym, kontor, bio, bibliotek, teatrar, bank, kyrkor och andra typer av religiösa byggnader, föreningslokaler samlingslokaler, restauranger, hotell m.m.

Synpunkter: Kulturnämnden välkomnar förslaget att tillskapa möjligheter för offentliga kulturinstitutioner, samlings- och föreningslokaler, etc. Om, och i så fall vilka, offentliga kulturverksamheter som ska finnas i Östra Sala backe behöver utredas tillsammans med kulturförvaltningen.

Offentlig och kommersiell service (sid 30)

Förslag: Bibliotek finns vid Brantingstorg

Synpunkter: Den offentliga kulturens lokalbehov samt behovet av förenings- och samlingslokaler och fritidslokaler för barn och ungdomar behöver utredas tillsammans med kulturförvaltningen.

Friytor – park (sid 32)

Förslaget: En fripark tillskapas i det norra kvarteret med en aktivitetsyta för ungdomar och äldre barn.

Synpunkter: Olika rörelselekar med mycket spring passar inte alla och är otillräckligt för att fylla barn och ungas behov.

Friytor - torg (sid 32)

Förslaget: En torgplats mellan bostadskvarteren i norr och söder ska fungera som en kulturell och kommersiell nod.

Synpunkter: Kulturnämnden välkomnar förslaget att skapa en kulturell och kommersiell nod och förutsätter att kulturförvaltningen involveras i kommande planering. Offentlig gestaltning på områdets allmänna platser ska ske i samarbete med kulturförvaltningen.

Barnperspektiv (sid 66)

Förslag: En rad aspekter ur barnperspektiv ska konkretiseras och säkerställas genom planen. I projekt som är kopplade till planens genomförande förbättras även andra miljöer som viktiga för barn.

Synpunkter: Önskvärt att låta barn och ungdomar vara delaktiga när den rumsliga miljön formas. Detta kan bidra till att engagera dem för sin fysiska omgivning och sitt sociala sammanhang och öka deras vilja att ta ansvar.

Kulturnämnden

Peter Gustavsson
Ordförande

Ingela Åberg
Nämndsekreterare